

VRHOVNI SUD
REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 13 0 U 000947 11 Uvp
Banja Luka, 09.11.2011. godine

Vrhovni sud Republike Srpske, u vijeću sastavljenom od sudija Smiljane Mrše kao predsjednika vijeća, Edine Čupeljić i Zlatka Kulenovića, kao članova vijeća, uz sudjelovanje Margarete Nikić kao zapisničara, u upravnom sporu po tužbi J. J. iz D., ul. ... br. ... (u daljem tekstu: tužilac), protiv rješenja tuženog Fonda za ... RS, Odjeljenja za ..., B. L. broj 1125663698 od 10.5.2010. godine, u predmetu ponovnog određivanja invalidske penzije, odlučujući o zahtjevu tužioca za vanredno preispitivanje presude Okružnog suda u Doboju broj 13 0 U 000947 10 U od 31.12.2010. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 09.11.2011. godine, donio je

P R E S U D U

Zahtjev se uvažava, presuda Okružnog suda u Doboju broj 13 0 U 000947 10 U od 31.12.2010. godine, se preinačava tako da se tužba uvažava i osporeni akt poništava.

O b r a z l o ž e n j e

Pobijanom presudom odbijena je tužba protiv uvodno označenog akta tuženog, kojim je odbijena žalba tužioca izjavljena protiv rješenja Filijale D. broj 1125663698 od 28.02.2010. godine. Tim prvostepenim rješenjem, tužiocu je ponovo određena invalidska penzija počev od 01.02.2010. godine u iznosu od 645,30 KM.

U obrazloženju pobijane presude sud se poziva na odredbu člana 3. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 118/09, u daljem tekstu: Zakon o izmjenama i dopunama ZPIO) i odredbu člana 1. Zakona o izmjenama i dopunama ZPIO („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 71/09) i ističe da, s obzirom na sadržaj tih odredbi, tužiocu kao učesniku NOR-a poslije 09.9.1943. godine više ne pripada pravo na tzv. „zagarantovani“ penzijski osnov, već da se isti određuje shodno odredbama člana 77. do 86. ZPIO, što da je ispravno utvrđeno osporenim aktom.

Blagovremenim zahtjevom za vanredno preispitivanje te presude (u daljem tekstu: zahtjev) tužilac osporava njenu zakonitost zbog pogrešne primjene materijalnog prava, ističući da mu je prvostepenim rješenjem ponovo određena invalidska penzija u smanjenom iznosu od 645,30 KM, retroaktivno i na njegovu štetu, zbog čega da je nezadovoljan pobijanom presudom. Dodaje da sud prilikom odlučivanja i ocjene zakonitosti osporenog akta nije uzeo u obzir činjenicu da je on invalid rada i učesnik NOR-a, a ne borac ovog rata, što da je i tuženi pogrešno utvrdio i zbog čega mu je pogrešno izvršio ponovno obračunavanje penzije. Predlaže da se zahtjev uvaži i pobijana presuda preinači ili da se zahtjev uvaži i pobijana presuda ukine i predmet vrati sudu na ponovno odlučivanje.

U odgovoru na zahtjev tuženi navodi da ostaje kod razloga navedenih u obrazloženju osporenog akta i predlaže da se zahtjev odbije kao neosnovan.

Razmotrivši zahtjev, pobijanu presudu, odgovor tuženog, te ostale priloge u spisima predmeta, na osnovu odredbe člana 39. ZUS-a, ovaj sud je odlučio kao u izreci ove presude iz slijedećih razloga:

Iz podataka spisa, proizilazi da je pravo na invalidsku penziju tužilac ostvario 01.7.1981. godine, rješenjem Filijale u D. broj 1125663698 od 17.6.1986. godine, čiji iznos je određen na osnovu ukupno ostvarenog penzijskog staža od 33 godine, 7 mjeseci i 4 dana i po osnovu učešća u NOR-u poslije 09. septembra 1943. godine, da mu je ponovno određivanje penzije izvršeno po službenoj dužnosti, stupanjem na snagu važećeg ZPIO („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 106/05-prečišćeni tekst i broj 20/07), rješenjem istog prvostepenog organa od 01.10.2002. godine, primjenom odredbe člana 188. (sada 231.) i u vezi sa odredbom člana 58. (sada 87.) i 60. (sada 89.) ZPIO. Predmetnim prvostepenim rješenjem od 28.02.2010. godine, tužiocu je po službenoj dužnosti ponovo, počev od 01.02.2010. godine, određena penzija na osnovu odredbe 3. Zakona o izmjenama i dopunama ZPIO („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 118/09) u iznosu od 645,30 KM mjesečno.

Obaveza ponovnog određivanja penzija, nastala je stupanjem na snagu Zakona o izmjenama i dopunama ZPIO („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 33/08), čijom odredbom člana 231b. stav 1. je propisano da će se penzije određene po zahtjevima podnesenim do kraja 2007. godine primjenom čl. 87. i 89. ZPIO, usklađivanjem ponovo odrediti i na taj način od 1. januara 2008. godine dovesti na nivo penzija iz 2005. godine. Stavom 2. istog člana je propisano da na zahtjev korisnika penzije, ponovo će se odrediti penzija na osnovu rješenja o kategorizaciji boraca, u skladu sa odredbama čl. 4. i 5. ovog zakona.

Ponovnim Izmjenama i dopunama ZPIO objavljenim u „Službenom glasniku Republike Srpske“, broj 71/09, u članu 231b., mijenja se stav 2. i dodaje stav 3. i 4., tako da je tom odredbom propisana obaveza ponovnog određivanja, po službenoj dužnosti, penzija iz stava 1. tog člana (penzije određene po zahtjevima, podnesenim do kraja 2007. godine), izuzev penzija učesnika NOR-a, u skladu sa odredbama člana 87. i 89. ZPIO, na osnovu rješenja o kategorizaciji borca, počev od 01. oktobra 2009. godine. Penzije, koje se ne mogu odrediti u smislu stava 2. tog člana, ponovo će se odrediti, po službenoj dužnosti, od penzijskog osnova u skladu sa odredbama člana 77. do 86. ZPIO, počev od 01. oktobra 2009. godine, a penzije, određene po zahtjevu korisnika, a na osnovu rješenja o kategorizaciji, neće se ponovo određivati.

Prema tome nesporno je da su nakon stupanja na pravnu snagu izmjenjene odredbe stava 2. člana 231b. ZPIO, penzije učesnika NOR-a izuzete od ponovnog određivanja, iz čega slijedi da se penzija tužioca, obzirom da je učesnik NOR-a, nije mogla ponovo odrediti, što tužilac osnovano ističe. Obaveza ponovnog određivanja penzija učesnika NOR-a, ne proizlazi ni iz odredbe člana 3. Zakona o izmjenama i dopunama ZPIO („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 118/09), na koju se poziva tuženi, jer je ta obaveza propisana, samo za penzije boraca šeste i sedme kategorije, u koje ne spada tužilac.

Kod takvog stanja stvari, po ocjeni suda pobijanom presudom je ostvaren razlog povrede zakona iz člana 35. stav 2. ZUS, a osporenim aktom razlog za njegovo poništenje iz člana 10. tačke 2. istog zakona, pa se na osnovu odredbe člana 40. stav 1. i 2. istog zakona zahtjev usvaja, pobijana presuda preinačava tako da se tužba uvažava i osporeni akt poništava.

Zapisničar
Margareta Nikić

Predsjednik vijeća
Smiljana Mrša

Za tačnost otpravka ovjerava
rukovodilac sudske pisarnice
Amila Podraščić